

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยกำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นชาวบ้านในชุมชนบ้านปากกะแคะ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเจาะจงเลือกประชากรจากผู้มีส่วนได้เสีย (Stage Holder) ซึ่งเป็นประชากรที่มีภูมิฐานะในพื้นที่ ระดับหัวหน้าครัวเรือนตลอดจนอยู่ในพื้นที่มานานจนเห็นรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของคนในชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 วิธี คือ (1) การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) (2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) (3) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) (4) ข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) และ (5) ภาพถ่าย

ผลจากการวิจัยพบว่า การผสมกลมกลืนทางด้านวัฒนธรรมในชุมชนบ้านปากกะแคะมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปตามธรรมชาติ ในช่วงแรกๆที่คนจีนไหลเข้ามาสู่ชุมชนบ้านปากกะแคะ ไม่ได้พาครอบครัวมาด้วยทำให้มีการแต่งงานระหว่างผู้ชายจีน และผู้หญิงไทยในท้องถิ่น เป็นการผสมกลมกลืนที่สำคัญ ทำให้มีลูกหลานคนจีนที่สืบเชื้อสายมาจากพ่อแม่ที่เป็นลูกผสมและเกิดในชุมชนบ้านปากกะแคะมีจำนวนมากขึ้น และผลจากการที่รัฐบาลมีนโยบายการผสมกลมกลืนทางสังคมและวัฒนธรรมโดยใช้กลไกของรัฐ ส่งผลให้การผสมกลมกลืนระหว่างคนจีนกับคนไทยในชุมชนบ้านปากกะแคะเองมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ด้วยเหตุผลที่สำคัญคือ (1) สภาพแวดล้อมทางสังคมของคนจีนในบ้านปากกะแคะ มิได้คาดหวังและบีบบังคับให้ลูกหลานคนจีนในรุ่นหลังต้องยึดถือและปฏิบัติตามความเชื่อและพิธีกรรมของจีน (2) ความจำเป็นทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน มีส่วนทำให้ลูกหลานคนจีนในชุมชนบ้านปากกะแคะไม่อาจจะรักษากระบวนการประกอบพิธีกรรมต่างๆให้ครบถ้วน ประกอบกับคนจีนรุ่นหลังเห็นว่าเรื่องของพิธีกรรมตามประเพณีจีนที่ยืดยาวเป็นเรื่องของความฟุ่มเฟือย เพราะต้องใช้เงินทองจำนวนมาก (3) ระบบการศึกษาภาคบังคับแบบไทย มีอิทธิพลในการอบรมกล่อมเกลาลูกหลานคนจีนในชุมชนให้มีความรู้สึกรักชาติ และปฏิบัติตามแบบแผนของสังคมไทย (4) ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำพิธีกรรมในเทศกาลต่างๆของลูกหลานคนจีนรุ่นหลังได้ลดน้อยลง ไม่สามารถเข้าใจได้ถูกต้องชัดเจน และบางพิธีกรรมได้หายไปจากชุมชนโดยที่ลูกหลานคนจีนรุ่นหลังไม่รู้จักร (5) นโยบายการผสมผสานกลมกลืนและการปรับประเทศของ สังคมไทยให้ทันสมัย มีส่วนสำคัญในการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมในภาพรวมระดับประเทศที่ส่งผลให้คนจีนในชุมชนบ้านปากกะแคะไม่ได้ปฏิบัติตามพิธีกรรมต่างๆแบบจีนล้วนๆ ทำให้การผสมกลมกลืนทางสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนเป็นไปได้ง่ายขึ้น และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ (6) ลักษณะการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนของชุมชนบ้านปากกะแคะ การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนแบบอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มไม่กระจัดกระจาย ทำให้การผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมเป็นไปได้ง่ายมากขึ้น ประกอบกับการแต่งงานระหว่างคนจีน และคนไทยในชุมชนบ้านปากกะแคะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นปกติ ไม่มีค่านิยมในการรังเกียจซึ่งกันและกัน ส่งผลให้เกิดการผสมกลมกลืนทางสังคมและวัฒนธรรมภายในชุมชนบ้านปากกะแคะเป็นเรื่องที่ไม่ยุ่งยาก